

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

4.1.2025

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Παραδοσιακά ΜΜΕ και social media

[...] Είναι η ώρα, θαρρώ, τα παραδοσιακά Μέσα Ενημέρωσης να τακτοποιήσουν τους λογαριασμούς τους έναντι των λεγόμενων social media. Τα τελευταία χρόνια τα λεγόμενα «μέσα κοινωνικής δικτύωσης» επιχειρούν να υποδυθούν ρόλους, έξω και πέρα από τις δυνατότητές τους, διεκδικώντας μερίδιο στην πληροφόρηση της κοινής γνώμης. Αγνοώντας, όμως, πλήρως τους βασικούς κανόνες της ενημέρωσης. Διότι ενημέρωση δεν είναι η επιλεκτική κοινοποίηση ειδήσεων, τις οποίες αντλώ από πηγές που μου αρέσουν και εμπιστεύομαι. Πολύ περισσότερο, δεν είναι η άκριτη αναπαραγωγή οτιδήποτε μου κάνει κλικ και αλιεύω από το χαοτικό διαδίκτυο.

Η διαδικασία της ενημέρωσης είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση, την οποία δεν μπορεί παρά να την κάνουν οι επαγγελματίες του είδους. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την αναζήτηση της πληροφορίας, την επιβεβαίωσή της, ώστε να καταστεί έγκυρη, την περαιτέρω αξιολόγησή της, σε σχέση και με άλλες πτυχές της επικαιρότητας και βεβαίως, τη δημοσιοποίησή της κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να εκπληρώσει πραγματικά τον ρόλο της, που είναι η έγκυρη ενημέρωση και όχι ο εντυπωσιασμός ή, ακόμη χειρότερα, η παραπλάνηση.

Η κρίση της πανδημίας που ζήσαμε αποτέλεσε ευκαιρία για ένα ξεκαθάρισμα του ρόλου των παραδοσιακών ΜΜΕ σε σχέση με αυτόν των social media. Την περίοδο αυτή αναδείχτηκε πόσο σημαντικός είναι και ο ρόλος των «μέσων κοινωνικής δικτύωσης», αλλά και πόσο διαφορετικός συγχρόνως σε σχέση με αυτόν των ΜΜΕ. Πόσο συμβάλλουν στη διατήρηση των κοινωνικών επαφών, έστω και εξ αποστάσεως, στην ανταλλαγή απόψεων, προβληματισμών, συναισθημάτων, στην εκτόνωση, στην ψυχαγωγία. Αυτός είναι ο ρόλος των social media και είναι πολύτιμος, αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τον ρόλο των παραδοσιακών Μέσων Ενημέρωσης.

Διασκευασμένο άρθρο από το διαδίκτυο

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Κλέφτρα του χρόνου, άπιστη υπηρέτρια

Όταν τα παιδιά κάθονται μπροστά στην οθόνη της τηλεόρασης τα κίνητρά τους είναι πολύ διαφορετικά από αυτά των ενηλίκων. Οι τελευταίοι, όπως ομολογούν, βλέπουν σε γενικές γραμμές τηλεόραση για να ψυχαγωγηθούν. Τα παιδιά, όμως, παρόλο που τη θεωρούν και αυτά ως ένα μέσο ψυχαγωγίας, βλέπουν τηλεόραση για να καταλάβουν τον κόσμο.

Σκοπός της τηλεόρασης δεν είναι, όμως, να δώσει στα παιδιά πληροφορίες για τον σύγχρονο κόσμο, αλλά να πουλήσει... Είναι στην ουσία ένα εμπορικό εργαλείο, το έργο των υπευθύνων είναι να κατορθώσουν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του κοινού, και να το διατηρήσουν για πολύ ώρα, ώστε στη συνέχεια να μπορέσουν να περάσουν ένα διαφημιστικό μήνυμα. Έτσι, λοιπόν, αν η παραμόρφωση της πραγματικότητας επιτρέπει την προσέλκυση του κοινού, δεν θα διστάσουν να την παραμορφώσουν...

Η τηλεόραση διδάσκει στα παιδιά να απορροφούν τα πάντα με επιφανειακό τρόπο. Γι' αυτό οι δάσκαλοι μιλούν έκπληκτοι για την έλλειψη συγκέντρωσης των μαθητών τους, καθώς επίσης και για το γεγονός ότι δεν

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

κατορθώνουν να φέρουν σε πέρας μια μακρόπνοη εργασία, ακόμη κι όταν πρόκειται για θέματα που οι ίδιοι έχουν επιλέξει να μιλήσουν. Γι' αυτό, το σύστημα αξιών της τηλεόρασης είναι ανεπαρκές...

Οι αξίες, όμως, που μεταδίδει είναι αυτές που θέλουμε να υιοθετήσουν τα παιδιά μας; Αν όχι, τι κάνουμε εμείς γι' αυτό; Καταλαβαίνουμε όλοι μας ότι η λύση στο πρόβλημα δεν είναι η κατάργηση της τηλεόρασης, αλλά η παιδεία και η προετοιμασία των πολιτών, ώστε να διαχειριστούν επιτυχώς τη νέα ηλεκτρονική πραγματικότητα.

Άρθρο από τον ημερήσιο Τύπο

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Μαθαίνοντας να ζεις με τους ηλεκτρονικούς εγκεφάλους

Το ποίημα ανήκει στον Ανδρέα Χριστοφίδη (Λευκωσία, 1937-1998). Εργάστηκε ως Φιλολόγος στη Μέση Εκπαίδευση και στο Ρ.Ι.Κ.5, ενώ διετέλεσε και υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού (1985-1988).

Πρέπει να μάθεις πρώτα να τους αγαπάς,
να ξεχωρίζεις τις γενιές,
να σέβεσαι τους προγραμματιστές.
Καλώδια, κυκλώματα, ηλεκτροδοτικές συνάψεις,
δεν είναι όσο φαίνεται περίπλοκο

στο τέλος-τέλος είναι ωσάν ν' απλώνεις το χέρι για ν' ανάψεις
ένα διακόπτη
τώρα πια μπήκαν στη ζωή μας όπως ο ήλιος, η βροχή, τα νέφη
θα πρέπει μόνο να τους αγαπάς καθώς τα βρέφη. [...]

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο της 1^{ης} και 2^{ης} παραγράφου του **Κειμένου 1** («Είναι η ώρα... η παραπλάνηση») σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με την ένδειξη **Σωστό ή Λάθος**, λαμβάνοντας υπόψη τα νοήματα των **Κειμένων 1 και 2**. Να στηρίξετε τις επιλογές σας με αναφορές στα **Κείμενα 1 και 2**:

- α) Σύμφωνα με το **Κείμενο 1** τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πληροφορούν αποτελεσματικά την κοινή γνώμη.
- β) Στο **Κείμενο 1** ο συντάκτης καταδικάζει ολοκληρωτικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- γ) Στον τίτλο του **Κειμένου 2** αξιοποιείται η ποιητική λειτουργία της γλώσσας.
- δ) Σύμφωνα με το **Κείμενο 2** η τηλεόραση επηρεάζει τη σχολική επίδοση.
- ε) Ο συντάκτης του **Κειμένου 2** δεν εμπιστεύεται τις αξίες της τηλεόρασης.

Μονάδες 10

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B2. α) Ο συντάκτης του **Κειμένου 1** προσπαθεί στη 2^η παράγραφο («Η διαδικασία της ενημέρωσης... η παραπλάνηση») να πείσει τους αναγνώστες ότι η διαδικασία της ενημέρωσης είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση. Να βρείτε τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες που χρησιμοποιεί για να πετύχει τον σκοπό του και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους μέσα στο κείμενο.

Μονάδες 12

B2. β) Στην τελευταία παράγραφο του **Κειμένου 2** («Οι αξίες, όμως...ηλεκτρονική πραγματικότητα») ο συντάκτης επιδιώκει να επικοινωνήσει με τους αναγνώστες. Να βρείτε μία (1) γλωσσική επιλογή που χρησιμοποιεί για τον σκοπό αυτό (μονάδες 2). Ποιο είναι το επικοινωνιακό της αποτέλεσμα; (μονάδες 3)

Μονάδες 5

B3. Στηριζόμενοι στα νοήματα του **Κειμένου 1**, να εξηγήσετε σε μία παράγραφο ότι ο ρόλος των social media είναι πολύτιμος. (60-80 λέξεις)

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ποιες σκέψεις αποτυπώνει το ποιητικό υποκείμενο για την αλληλεπίδραση του σύγχρονου ανθρώπου με τους υπολογιστές; Να απαντήσετε παραθέτοντας τρία (3) γλωσσικά/εκφραστικά μέσα του ποιήματος. Σε ποιον βαθμό οι δικές σας εμπειρίες από τη χρήση της τεχνολογίας ταυτίζονται ή διαφοροποιούνται με την αντίστοιχη εμπειρία του ποιητικού υποκειμένου; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με αφορμή τα **Κείμενα 1 και 2**, ξεκινά στην τάξη σας μία συζήτηση για τον ρόλο των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην πληροφόρηση και την ενημέρωση της κοινής γνώμης. Παίρνετε τον λόγο και απευθυνόμενοι στους συμμαθητές και τις συμμαθήτριάς σας παρουσιάζετε σε 350-400 λέξεις:

α) τις δυνατότητες που σας προσφέρουν τα μέσα αυτά σχετικά με την πρόσβαση στην πληροφορία, την ενημέρωση και τη γνώση

β) τα εφόδια που πρέπει να έχετε οι νέοι, ώστε να αποφύγετε τους κινδύνους που περιγράφονται στα κείμενα αναφοράς. (Κείμενα 1 και 2)

Μονάδες 30